

De pentekeningen van / Les dessins à la plume
de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914)

16) De afbeeldingen in / Les illustrations dans
*Vade-Mecum voor den Tooneelspeler –
Liefhebber* (1910)
van / de Lode **KRINKELS** (1858-1921).

Het is tijd hulde aan Emiel WALRAVENS te bewijzen / Il est temps de rendre hommage à Emiel WALRAVENS.

Er zijn bijna geen artikels over hem / Il n'y a presque pas d'articles sur lui.

De beste oplossing om hem een hulde te bewijzen is zijn pentekeningen te reproduceren * . / La meilleure solution pour lui rendre hommage consiste à reproduire ses illustrations * .

Voornaamst iconografisch element in dit boek is misschien een verrassing, een « *publiciteit* » **helemaal aan het einde** / L'élément iconographique le plus important de ce livre est peut-être une surprise, une « *publicité* » **tout à la fin**.

De uitgever Lode OPDEBEEK (1869-1930) heeft vermoedelijk de samenwerking van Emiel WALRAVENS met uitgeverij JANSSENS niet gewaardeerd / L'éditeur Lode OPDEBEEK n'a probablement pas apprécié la collaboration d'Emiel WALRAVENS avec la maison d'édition JANSSENS.

© 2017, Bernard GOORDEN

Vade - Mecum voor den Tooneelspeler- Liefhebber door L. Krinkels

Versieringen van Alfred van
Neste, Emiel Walravens, Jan
C. Neervoort, enz. - - -

TOONEELPLANS

- - - Portretten van gekende
tooneelspelers en spelsters

==== Karakter-koppen ====

Uitgave van de Tooneelboekhandelaren Gebroeders JANSSENS,
Carnotstraat, 147, Antwerpen. — 1910

BIBLIOGRAFIE / BIBLIOGRAPHIE.

c:lvd:17323
6

Bookmark	http://anet.be/record/opacehc/c:lvd:173236/ N
Titel	Vade-mecum voor den tooneelspeler-liefhebber
Auteur	Krinkels, L. [Krinkels, Lode] Van Neste, Alfred [ill.] e.a.
Uitgave	Antwerpen : Janssens , 1910
Omvang	139 p. : ill.

Stad Antwerpen | Cultuur, Sport, Jeugd en Onderwijs | Musea en Erfgoed | [Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience](#)

(EHC) Hendrik Conscienceplein 4 | 2000 Antwerpen

KRINKELS, Lode [1858 - 1921] ; ***Vade-Mecum voor den Tooneelspeler – Liefhebber*** ; Antwerpen, uitgave van de Tooneelboekhandelaren Gebroeders Janssens ; 1910 (eerste druk 1893), 139 p. + vele illustraties en zwart-wit foto's. Versieringen van Alfred Van Neste, **Emiel Walravens**, Jan C. Neervoort, enz ... “*Tooneelplans ... Portretten van gekende tooneelspelers en speelsters. Karakter-koppen.*” Genaaid gebonden met linnen harde kaft. 20 x 15,5 x 1,2 cm, 300 gr.

Pentekening bladzijde **18** / illustration page **18**

Pentekening bladzijde **22** / illustration page **22**

Pentekening bladzijde **33** / illustration page **33**

Pentekening bladzijde **38** / illustration page **38**

Pentekening bladzijde **77** / illustration page **77**

Pentekening bladzijde **83** / illustration page **83**

Pentekening bladzijde **94** / illustration page **94**

Pentekening bladzijde **114** / illustration page **114**

Pentekening bladzijde **121** / illustration page **121**

Pentekening bladzijde **126** / illustration page **126**

BIBLIOGRAFIE / BIBLIOGRAPHIE.

HILPERIC EN FREDEGONDE

c:lvd:625306

Bookmark <http://anet.be/record/opacehc/c:lvd:625306/N>

Publicatie

Titel Hilperic en Fredegonde: eene geschiedenis uit den Frankischen tijd, 6e eeuw

Auteur [Janssens, Lodewijk](#)

Uitgave Antwerpen : [Schuermans](#), 1878

Omvang 231 p.

c:lvd:772121

Bookmark <http://anet.be/record/opacehc/c:lvd:772121/N>

Publicatie

Titel Hilperic en Fredegonde: eene geschiedenis uit den Frankischen tijd, 6e eeuw

Auteur [Janssens, Lodewijk](#)

Uitgave Antwerpen : [Janssens](#), 1906

Omvang 200 p.

Stad Antwerpen | Cultuur, Sport, Jeugd en Onderwijs | Musea en Erfgoed | [Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience](#)

([EHC](#)) Hendrik Conscienceplein 4 | 2000 Antwerpen

Proeve van omslagtekening

Lodewijk Janssens' Volledige Werken

in 16° (21 1/2 op 16 cm)
prijs per deel:
fr. 1.50

Zie hier wat advocaat Paul Bellefroid, briefwisselend lid der Koninkl. Vl. Academie en leeraar aan de hoogeschool van Luik, over deze uitgave schrijft:

Zijn naam blijft steeds dierbaar aandenken bij zijn volk, waarvoor hij zo menig frisch en gemoedelijk verhaal te boek stelde.

Wie heeft zijn *Reginald van Valkenburg* niet gelezen, en zijn *Koning der Boschjagers*, zijn *Gouden hart*, zijn *Smis-Hamer*, zijn diepgevoeld *Wat een vader lijden kan?* Welke klare, bevallige taal! Welke ongeunstelde eenvoud! En tevens welke ondankskracht en oorspronkelijkheid.

JANSSENS schrijft niet voor enkele diep geleerden, die *raka* roepen wanneer een komedie vergeten wordt en dreigend den vinger optrekken als de uitdrukking niet « louter Nederlandsch » is, naar kunnen zin. Hij vertelt en verhaalt uit den gemoede, naar den echten romant, zooals hem de geschichten uit het hoofd en de gevoelens uit het hart dringen. Hij is een volksschrijver, van de school van Conscience, Letternam, Van Kerckhoven, Sleeckx, Sniekers e.a. naast welke hij eene eervolle plaats in onze letterkunde inneemt.

Hij leerde ons volk lezen en bracht het tot een besef van zijne eigenwaarde. Ook geniet hij de

JANSSENS' werken nog altijd gretig worden gevraagd en gewoonlijk te leen zijn?

Wat Conscience is voor Antwerpen en de Antwerpsche Kempen, is LODEWIJK JANSSENS voor Limburg. Hij is « de verteller van Limburg » In 't stedeke Tessenderloo grootgebracht, leerde hij daar gedurende zijne jongelingsjaren de Limburgsche menschen en de Limburgsche natuur van nabij kennen en hartelijk liefhebben. JANSSENS is Limburger in de ziel en ontwaakt in geestdrift als hij neerziet op de streek, waar hij tot man opgroeiende.

Meest al de verhalen van JANSSENS gebeuren op Limburgschen bodem, waar hem de legenden van 't gewest werden verteld toen hij nog een kind was. Later bracht hij ze op 't papier met rijke fantasie; hij toonde daarbij te zijn een dichter in proza, wiens sluimerende poëzie werd opgewekt door 't lieve landschap, en het puin der vervlogen eeuwen....

De uitgaaf der volledige prozawerken van LODEWIJK JANSSENS heeten wij voor 't Vlaamsch publiek, inzonderheid voor Limburg, eene blijde verrassing. Vromer herinnering konden de kinderen Janssens den dierbaren overledene niet wijden. Als uitgevers voldoen zij daarboven eene schuld van dankbaarheid jegens hem die meest al de werken zijner tijdgenooten in het licht bezorgde. De Vlaamsche schrijvers eene helpende hand toereiken is overigens bij de familie Janssens eene overlevering en eene erfelijke eer geworden.

Proeve van Omslagteekening.

Goedheil de nieuwe uitgaaf van Lodewijk Janssens' werken! Zij gedijde voor ons volk en onze letteren!
Advokaat PAUL BELLEFROID.

Boekbeoordeeling.

De lange winteravonden komen ailengs aen. De liefhebbers van vlaemsche lektuer, voor wie LODEWYK JANSSENS geen onbekende kan zyn, zullen gewis met voldoening vernemen dat eerstdaegs een nieuw werk van dien verdienstvollen schryver van onder de pers komt, voor tytel dragende :

Hilperic en Fredegonde prys · fr. 2-50.

De geschiedenis van het tydvak der Frankische koningin leverde de voornaemste stof voor dit verhael. Die tyd, toen Gallie bestierd werd door de zonen van Merweg, mag teregt een tydvak van bloed en gruwelen worden genoemd, een tyd, wanneer de barbaerschheid, alvorens te bezwyken voor het beschavende licht des Christendoms, zich nog eens in al hare afzigtelyke woestheid openbaerde en als een laetsten stryd aenging tegen den dienst des waren Gods.

Die tyd was dan ook niet enkel een stryd der beschaving tegen de barbaerschheid, het was ook eene worsteling van de bloedige Altaren des Heidendoms tegen de vreedzame leering der Christene Priesters

In HILPERIC EN FREDEGONDE. -- twee personagien die in de geschiedenis der Merwigingsche gruwelen de bloedigste en meest ongeloofbare rollen vervullen — heeft de schryver gepoogd een gedacht te geven van de zeden, gewoonten, godsdienst en andere plegtigheden van dien tyd ; hy heeft getracht zyn verhael zoo boetend en tevens leerryk mogelyk te maken, en alzoo een boek te vormen dat voor den vlaemschen lezer nuttig en tevens aengenaem zal zyn.

Het werk zal een tamelyk lyvig boekdeel vormen, op schoon papier en met eene nette elzevier-letter gedrukt, en zal de inschryvers worden afgeleverd aen fr. 2-50. Na de inschryving wordt de prys verhoogd.

BIBLIOGRAFIE / BIBLIOGRAPHIE.

Meesterwerken van / chefs-d'oeuvre de Emiel Walravens.

Tijl Uilenspiegel in Vlaanderen (1904) van Jan Bruylants * :

http://www.dbnl.org/tekst/bruy002tijl01_01/

De wonderlijke lotgevallen van Jan zonder Vrees (1910) van Constant de Kinder * :

http://www.dbnl.org/tekst/kind008wond01_01/colofon.php

http://www.dbnl.org/tekst/kind008wond01_01/kind008wond01_01.pdf

http://www.dbnl.org/arch/kind008wond02_01/pag/kind008wond02_01.pdf

Over / Au sujet de Emiel Walravens.

WYNANTS, Maurits ; “*Emiel Walravens, of de zoektocht naar een nagenoeg onbekend kunstenaar*”, in **Het Hof van Melijn** (driemaandelijks ledenblad van de vzw « *De vrienden van de School van Tervuren* »), Tervuren, 13 (2000), nr. 2, bladzijden 18-27.

GOORDEN, Bernard ; « **De pentekeningen van / Les dessins à la plume de Emiel WALRAVENS** (1879-1914) : **1**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **Groeninghe** ** (1910) **van / de Abraham HANS** » :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2001%20GROENINGHE%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **2**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **Het nevelmanteltje** (1923 ?) van / de K. **BOUTER** (= Lode **OPDEBEEK**) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2002%20NEVELMANTELJE%20kBOUTER%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **3**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **De bokkenrijders in het land van Valkenberg** (1910) van / de Pieter **ECREVISSE** (1804-1879) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2003%20BOKKENRIJDERS%20LAND%20VALKENBERG%20PIETER%20ECREVISSE%20BGOORDEN.pdf>

N.B. : in een heruitgave van 1979 dankzij Albert VAN HAGELAND, in de reeks “**Vlaamse volksboeken**”, zijn er andere afbeeldingen maar, op eerste zicht, geen van Emiel WALRAVENS. Gratis te downloaden via LINK

<http://www.dbnl.org/titels/titel.php?id=ecre001bokk02>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **4**) De afbeeldingen in / Les

illustrations dans *Het kraaiennest* (1912) van / de Jan Renier **SNIEDERS** (1812-1888) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIENS%2004%20KRAAIENNEST%20SNIEDERS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **5**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans *Maria van Brabant* (1903) van / de Hubert **MELIS** (1872-1949) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIENS%2005%20MARIA%20VAN%20BRABANT%20MELIS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **6**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans *Genoveva van Brabant* (1866 **en** 1918). Une œuvre traitée par 2 auteurs : Johana-Desideria **COURTMANS-BERCHMANS** (1811-1890) et Jan **VERRIEST**, pseudonyme que nous avons percé à jour, de Lode OPDEBEEK :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIENS%2006%20GENOVEVA%20VAN%20BRABANT%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **7**) De afbeeldingen in / Les

illustrations dans ***De laatste lotgevallen van Robert en Bertrand*** (1905) van / de Jan **BRUYLANTS** (1871-1928) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2007%20ROBERT%20EN%20BERTRAND%20BRUYLANTS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **8**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans ***De dodenvelden van Siberië*** (1890) van / de Victor von **FALK** (1861-1926) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2008%20DODENVELDEN%20SIBERIE%20VON%20FALK%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **9**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans ***Vlaamsch Bloed*** (1906) van / de Lodewijk **VAN LAEKEN** (1869-1930) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2009%20VLAAMSCH%20BLOED%20LODEWIJK%20VAN%20LAEKEN%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **10**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans ***Leopold II*** (uitgavedatum : vóór 1912) van / de Abraham **HANS** (1882-1939) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2010%20LEOPOLD%20II%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **11**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans *Lange Wapper* (o. a. 1912) van / de Karel **ADRIAENSSENS** en van / de Abraham **HANS** (1882-1939) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2011%20LANGE%20WAPPER%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **12**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans *De brandstichter* (1923) van / de Jan Renier **SNIEDERS** (1812-1888) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2012%20BRANDSTICHTER%20SNIEDERS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « Welke **pentekeningen** van Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) waren in Abraham **HANS**' *Antwerpen in zijn verleden* (1907) ? ... » :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%20ANTWERPEN%20IN%20ZIJN%20VERLE>

[DEN%201%20ABRAHAM%20HANS%20BGOOR
DEN.pdf](#)

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **13**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **De Italiaansche vuurwerkmaker van** / de Abraham **HANS** (1882-1939) :

[http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2013%20ITALIAANSCH%20VUURWERKMAKER%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf](#)

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **14**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **Alva's standbeeld van** / de Abraham **HANS** (1882-1939) :

[http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2014%20ALVAs%20STANDBEELD%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf](#)

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **15**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **Jeanne d'Arc** (1898) **van** / de Lodewijk **VAN LAEKEN** (1869-1930) :

[http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2015%20JEANNE%20ARC%20LODEWIJK%20VAN%20LAEKEN%20BGOORDEN.pdf](#)

GOORDEN, Bernard ; « *Des illustrations dans 3 livres d'Abraham HANS : A travers la Belgique (Op reis door België), Kerlingaland et Schelde vrij* » :

<http://www.idesetautres.be/upload/ILLUSTRATION%20dans%20KERLINGALAND%20%20A%20TRAVERS%20LA%20BELGIQUE%20et%20SCHELDE%20VRIJ%20de%20Abraham%20HANS.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « *B. H. HANS est-il le même illustrateur que E. HANS ? ... / Is B. H. HANS dezelfde illustrator als E. HANS ? ...* »

(Prachtige pentekeningen o. a. van windmolens / De superbes illustrations, e. a. de moulins à vent) :

<http://www.idesetautres.be/upload/BH%20HANS%20EHANS%20ILLUSTRATIONS%20AFBEELDINGEN%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf>

Enkele werken van Abraham HANS met pentekeningen o. a. van Emiel Walravens / Quelques oeuvres d'Abraham HANS avec des illustrations e. a. d'Emiel Walravens.

Abraham **HANS** ; *Kerlingaland* (Geschiedenis, legenden, zeden en gewoonten der kustbewoners); Antwerpen, Lodewijk Opdebeek ; 1912, 267 pages.

INHOUDSOPGAVE

Van Abraham **HANS**' *Kerlingaland*

+ **register afbeeldingen**

met **INTERNET links** naar de **22** hoofdstukken die **GRATIS** te downloaden zijn.

<http://www.idesetautres.be/upload/KERLINGALAN%20ABRAHAM%20HANS%20INHOUDSOPGAV%20TABLE%20MATIERES%20HOOFDSTUKKEN%20CHAPITRES%2001-25%20REGISTER%20INDEX%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%20BGOORDEN.pdf>

Abraham **HANS** ; *A travers la Belgique* ; Anvers, Lode Opdebeek ; s. d. : 1911 ? ; 3 tomes en 1 volume : 95 + 102 + 151 pages (titre originel : *Op reis door België*).

TABLE DES MATIERES de *A travers la Belgique* d'Abraham **HANS** + **index des illustrations** avec liens **INTERNET** vers les **60** chapitres, qui peuvent être téléchargés

GRATUITEMENT :

<http://www.idesetautres.be/upload/A%20TRAVERS%20LA%20BELGIQUE%201-3%20ABRAHAM%20HANS%20TABLE%20MATIERES%20INDEX%20ILLUSTRATIONS%20AVEC%20LIENS%20INTERNET%20BGOORDEN.pdf>

Tous les titres d'**Arts et métiers** par A. **DUMOULIN** seront, dans quelques semaines, également accessibles et téléchargeables **gratuitement** sur www.idesetautres.be

« *La pierre* » :

<http://www.idesetautres.be/upload/PIERRE%20DU%20MOULIN%201926%20ABRAHAM%20HANS.pdf>

« **Le pain** » :

<http://www.idesetautres.be/upload/PAIN%20DUMOULIN%201926%20ABRAHAM%20HANS.pdf>

N.B. : les autres titres d'**Arts et métiers** pourraient éventuellement être mis progressivement à disposition selon un ordre de priorité déterminé par les intéressé(e)s.

ADDENDUM.

Emiel Walravens c/o Historische drukkerij Turnhout :
http://archive.historischedrukkerij.be/search?query=Emiel+Walravens&query_type=keyword&record_types%5B0%5D=Item&record_types%5B1%5D=File&record_types%5B2%5D=Collection&submit_search=Search&page=1

o. a. **Groeninghe** (1910) **

Prachtig werk !